

Nederland, 30 augustus 2024

Geachte leden van de Tweede Kamer,
Geachte cultuurwoordvoerders,

Op 3 juli jongstleden was het D-Day in de culturele sector.

Het Fonds Podiumkunsten en de Raad voor Cultuur brachten beide hun advies uit voor de komende vier jaar.

Een feestelijk moment, zou je denken.

Maar dat was het toch niet.

Natuurlijk: instellingen van wie de aanvraag wordt gehonoreerd zijn opgelucht. Maar blij?

Nee, dat is toch bijna niemand. Want op de adviezen die zijn uitgebracht, valt veel aan te merken. Bovendien is pijnlijk duidelijk geworden dat wie nu tot de gelukkigen behoort er straks, bij een volgende adviesronde, weer net zo gemakkelijk uit kan liggen.

Wij zijn een afspiegeling van de podiumkunsten van Nederland. We zijn een bont gezelschap. 59 grote en kleine groepen en festivals; gevestigde namen die velen kennen en jonge makers die nog in een vroege fase van hun ontwikkeling staan; gezelschappen in de Randstad en in de andere regio's van Nederland. Van Tilburg tot Ede, van Maastricht tot Groningen, van Nijmegen tot Amsterdam. Allemaal mensen met talent en met ambitie. En met een publiek dat hun werk wil volgen.

Gezamenlijk geven we de cultuur van Nederland kleur. Ieder van ons draagt bij aan een veelvormige ontwikkeling, aan verrijking en aan toegankelijkheid voor een breed publiek. We denken niet in 'doelgroepen', maar richten ons juist op alle mensen in Nederland. En dus ook op de mensen die tot uw politieke aanhang behoren.

Samen vormen we een keten: de keten van levende podiumkunsten die zich iedere dag ontwikkelt. Die vormen onderzoekt, die thema's aan de orde stelt, die onbekende verhalen vertelt en die oude verhalen een nieuwe glans geeft. Wij zijn de cultuur van nu en we maken het erfgoed van morgen.

Niet alleen dit alles verbindt de schrijvers van deze brief. Wat we ook delen is dat over onze plannen voor 2025-2028 door het Fonds Podiumkunsten positief is geadviseerd, maar dat we toch dreigen te sneuvelen vanwege een tekort aan financiële middelen. De subsidiebureaucratie manoeuvreert ons naar een plek onder wat wij ervaren als een fictieve zaaglijn. Fictief, omdat hij niet over kwaliteit, intenties en ambities gaat maar enkel over een te klein budget.

Op deze manier verwordt de vierjarensystematiek tot een vierjaarlijkse amputatie. Een harde operatie, die zowel culturele als economische schade zal berokkenen. Verspreid over Nederland zullen honderden voorstellingen niet gespeeld worden en honderden banen gaan verloren; talloze cultuurliefhebbers wordt de mogelijkheid ontzegd om avontuurlijke podiumkunsten te zien en overall komen mensen die als leverancier of als dienstverlener betrokken zijn in de kou te staan. Net nu de zware Covid-periode eindelijk achter ons ligt, wordt er opnieuw een harde klap aan onze sector uitgedeeld. We hebben keihard gewerkt aan zowel inhoud als organisatie en goed werkgeverschap – maar wat we hebben gedaan dreigt nu toch een desinvestering te worden.

Vier jaar geleden was er ook een FPK-advies. Ook toen dreigden bloeiende instellingen in de podiumkunstensector ondanks positief advies niet gehonoreerd te worden. En ook toen hebben makers zich verzet tegen wat dreigde te gebeuren. Mede dankzij wat er in die tijd in uw Kamer is gezegd en besloten is er toen iets gedaan aan de tekortschietende cultuurbegroting en is het budget gerepareerd.

De argumenten die toen golden, zijn nog steeds relevant. Behoud wat bewezen kwaliteit heeft, maak vernieuwing mogelijk, geef instellingen de tijd en de financiële ruimte om zich te ontwikkelen. Zeker gezien het feit dat het Fonds Podiumkunsten geen frictiekosten vergoedt, getuigt het van een betrouwbare overheid om instellingen waarover positief geadviseerd wordt ten minste een jaar de tijd te geven om zich aan te passen aan een nieuwe werkelijkheid en samen met stakeholders te kijken naar nieuwe duurzame exploitatiemogelijkheden.

Er is het voornemen, onder meer bij de Raad voor Cultuur die hierover met de sector in gesprek is, om in 2028 tot een grondige vernieuwing van de huidige cultuursubsidiesystematiek te komen. Maar de 59 instellingen die nú worden getroffen hebben daar niets aan.

Daarom vragen we u om voor de komende kunstenplanperiode incidenteel 10,9 miljoen euro vrij te maken om het tekort in 2025 aan te vullen. Ook vragen we u om een toezegging om in 2025 in aanloop naar een nieuw bestel te kijken samen met ons als sector naar meer duurzame oplossingen voor de resterende 3 jaar.

Als we niets doen zal er veel verloren gaan. Zullen veel mensen op vele plekken in Nederland heel veel moois niet kunnen meemaken. Wordt zowel het populaire als het meer onderzoekende aanbod fundamenteel verschaald. Wij maken podiumkunsten voor liefhebbers – maar dat zijn óók mensen met een smalle beurs, óók mensen zonder veel opleiding, óók mensen die met uitsluiting, eenzaamheid of andere maatschappelijke en emotionele problemen te maken hebben. Dat zijn mensen, die kunnen ervaren dat juist in onze gedigitaliseerde tijd het veel waard is om directe, unieke live ervaringen te hebben.

Het zijn jongeren en kinderen die uit hun digitale bubbel kunnen komen. Het zijn praktische ondernemers zoals toneelbouwers, licht- en geluidstechnici, cateraars, fotografen, videografen, docenten, leveranciers en andere facilitaire aanbieders die bestaanszekerheid verdienen om hun vak in uit te oefenen.

Kunst en cultuur zijn immers goed voor de gezondheid, goed voor de economie en goed voor de samenleving.

Kunst en cultuur slaan bruggen, bieden reflectie of ontspanning wanneer het leven even tegen zit.

Kunst en cultuur moeten in alle vormen toegankelijk zijn voor iedereen in elke regio.

Wij hebben de handen ineengeslagen en we roepen u op om gehoor te geven aan onze oproep. We denken daarbij niet alleen aan ons eigen, directe belang als podiumkunsten of anderszins betrokkenen, maar ook aan hoe wij willen dat de Nederlandse samenleving is ingericht.

Oost, West,
Zuid, Noord,
Midden,
voor Nederland.

Wij wensen u wijsheid toe bij uw beraadslagingen over de cultuurbegroting.

Was getekend,

de groep van 59 instellingen
die door Fonds Podiumkunsten positief zijn geadviseerd, maar om budgettaire redenen toch niet zijn gehonoreerd

	NAAM INSTELLING	GEADVISEERD	LOCATIE
1	Amstel Quartet	€ 100.000	Amsterdam
2	Amsterdam Dance Event	€ 32.000	Amsterdam
3	Amsterdam Roots Festival	€ 32.000	Amsterdam
4	Bachfestival Dordrecht	€ 49.000	Dordrecht
5	Bosch Parade	€ 130.000	Den Bosch
6	Camerata Trajectina	€ 160.000	Utrecht
7	Cappella Pratensis	€ 100.000	Den Bosch
8	Cello Biennale Amsterdam	€ 220.000	Amsterdam
9	Circusbende Festival	€ 32.000	Amsterdam
10	Circusstad Festival	€ 150.000	Rotterdam
11	Club Classique	€ 160.000	Amsterdam
12	De Gemeenschap	€ 160.000	Amsterdam
13	De Warme Winkel	€ 725.000	Amsterdam
14	Flamenco Biennale	€ 150.000	Amsterdam
15	George Tobal Producties	€ 250.000	Amsterdam
16	Girls in Woods	€ 160.000	Den Haag
17	Grachtenfestival	€ 65.000	Amsterdam
18	Grande Loge	€ 160.000	Rotterdam
19	Holland Baroque	€ 725.000	Utrecht
20	Holland Opera	€ 845.000	Amersfoort
21	Internationaal Lied Festival Zeist	€ 32.000	Zeist
22	Julidans	€ 130.000	Amsterdam
23	Kalpanarts	€ 160.000	Den Haag
24	King's Men	€ 160.000	Enschede
25	Kompagnie Kistemaker	€ 160.000	Arnhem
26	Leeway	€ 160.000	Rotterdam
27	Maanlanders	€ 160.000	Ede
28	Matangi	€ 130.000	Den Haag
29	Matter Affects	€ 130.000	Zwolle
30	Millennium Jazz Orchestra	€ 160.000	Zwolle
31	Mime Wave	€ 160.000	Amsterdam
32	Muziektheater De Plaats	€ 160.000	Arnhem
33	Orkater	€ 845.000	Amsterdam
34	PRJCT Amsterdam	€ 160.000	Amsterdam
35	Profound Play	€ 130.000	Groningen
36	Pynarello	€ 485.000	Utrecht
37	RAAF muziektheater	€ 160.000	Rotterdam
38	RAST	€ 250.000	Amsterdam
39	Ruben Hein	€ 130.000	Haarlem
40	ShELFISH	€ 130.000	Groningen

41	Stichting Hoge Fronten	€ 160.000	Maastricht
42	Stichting Jazz in Motion	€ 100.000	Amsterdam
43	Stormkamer	€ 160.000	Breda
44	Strijkkwartet Biënnale Amsterdam SQBA	€ 65.000	Amsterdam
45	Super-Sonic Jazz Festival	€ 49.000	Amsterdam
46	t Barre Land	€ 160.000	Amsterdam
47	Tam Tam Productions	€ 100.000	Baarn
48	TENT	€ 485.000	Amsterdam
49	The Big Sing	€ 49.000	Haarlem
50	The100Hands	€ 160.000	Breda
51	Theater Babel Rotterdam	€ 100.000	Rotterdam
52	Theaterfestival de Parade	€ 65.000	Utrecht e.a.
53	This is not a show Katja Heitmann	€ 160.000	Tilburg
54	Tijd van de Wolf	€ 160.000	Amsterdam
55	Tonality Music	€ 130.000	Den Haag
56	Valkhof Festival	€ 49.000	Nijmegen
57	X YUSUF BOSS	€ 160.000	Groningen
58	Zummerbuhne	€ 130.000	Niekerk
59	Zwermers	€ 130.000	Tilburg
	gevraagd incidenteel budget 2025	€ 10.969.000	

